

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Előfizetési felhívás

a „Közérdek“ X. évfolyama július—
decemberi felére.

Vármegyénk és községeink közléte napról-
napra mind több kérdést vet felszínre s a társa-
dalom körében történő események mind in-
kább megérdemlik a figyelmet. E kérdések tár-
gyalása és az események feljegyzése képezi az
országos ügyek mellett a „Közérdek“ feladatát.

A „Közérdek“ azonban a múlt emlékeit is
megőrizni kívánván, híven egybegyűjti azokat,
hogy egykor kellő adatokul, szolgáljanak várme-
gyénk monografiájá számára.

E végből, miután t. Szilágyi Farkas buzgó
munkatársunk már befejezte „Emlékezés Nagy-
enyed pusztulására“ cím alatt tárcánkban meg-
jelent és most külön kiadásban is közreadandó
korrajzát, hogy az 1848—49-ik évi korszak le-
hető teljesen legyen feltüntetve, a bányavidék,
Abrudbánya és Zalathna jelzett korszakának hű
és teljes leírását kezdjük meg, melyre t. ol-
vasóink figyelmét különösen felhívjuk és kérjük,
miszerint előfizetéseikkel támogatni s körükben
lapunkat terjeszteni sziveskedjenek.

A „Közérdek“ szerkesztősége.

A „Közérdek“ előfizetési ára:

július—december hóra — — 2 frt.

Mükedvelői előadás jun. 28 és 29-én.

Mit? operette-t adni elő, ez merész vállalat. Zon-
gora kísérettel unalmas volna, zenekarunk nincs, a költ-
ség nagy, ismételni nem lehet, a nyári melegben nem
szeret a publikum színházba jönni, a fiatalok el van
foglaltva tanulással stb. azután meg mükedvelő-társulat
körébe nem is tartoznék énekes darabok előadása, mű-
velje a prózát, verset, legfeljebb a népszínművet. Szóval
nagyon meg volt támadva az idea, mikor köztudomásra
jutott, hogy a Bokody színtársulat könyvtárából néhány
vidám kis operette került ki részünkre. Leghamarabb vé-
geztünk az utolsó kifogással: a mükedvelőtársulat olyan
műveket ad elő, a minőket tagjai képzettsége lehetővé
tesz. Ez pedig időközönként változik. Egy időben drámák,
sőt tragédiák is jártak, máskor meg a vigjátékok sikerül-
tak és a mikor Szász Józsa beállott népszínmű énekes-
nek az ő pompás mély baritonjával, kész volt a „Falu
rossza“ előadása Balkainé Finom Rózsival. No, de mikor
volt az?! Persze, hogy régen. Azóta más nemzedék nőtt
fel, s e között az új nemzedék között a nagyszabású
drámák erőteljes komor hangjához illő szereplőt bizony
aligha találunk. Csak a rubák vannak meg Kiss Károly
fő-fő szertárnok gondozása alatt, de nincs a ki felöltse.
Csend lépett az eleven élet helyére. Ah, de mily üde,
csengő ének hallszik most egyszerre, s mily édes, szívig-
ható erőteljes tenorhang az, mely remekül szövődik bele
a dalba! Egy egész csapat ifjú leány és ifjú ember kar-
dala hangzik fel nyomban, új irányban, új életre kelte
a mükedvelő társulat tevékenységét. És akadt egy bámu-
latos kitarással türelemmel s jó kedvvel megáldott szak-
értő művezető Borsai Samu főiskolai énektanár személyé-
ben, ki „Bethlen-óda“, „Dal, virág és szerelem“ című
ének és zeneszerzeményeivel már is szép nevet vívott ki
magának, ki rendkívüli elfoglaltatása dacára is mükedvelői
zenekart szervezett, betanította karokat s a magánszerep-
lőket. A heteken át folyt tanulásnak és próbáknak meg
is volt a kívánt fényes sikere. 28-án délután 10 zenész
érkezett Gyfehérvárról a katonai zenekarból s mindjárt az
együttes próba meglepően sikerült. Az esti előadásra pe-

dig nemesak hogy mind elkelték a jegyek, hanem — a
mit sokan elleneztek, mert nem hittek az előrehaladott
saison folytán a megfelelő anyagi eredményében — más-
napra is biztosítva lett az előadás.

Az ifjabb nemzedék közül Kovács Dezső lépett elő-
szőr a színpadra. „Desperát ur“ című monologot adta elő
annyi természetes ügyességgel és könnyűséggel, mely
teljesen meglepte a tetszését zajos tapsokban kifejező kö-
zönséget. Alapos tanulmánynyal s türelmes kitarással
sokra viheti még.

Azután a „Kolostorból“ című vigjáték következett.
A régi mükedvelők mindég ifjú kedélylyel, mindég foko-
zódó művészettel játszó primadonnája: Krismanits Vil-
mosné Grail Eleonorát Coralie grófnő szerepében taps-
sal, virágcsokorral üdvözölő a közönség s a mükedvelőtár-
sulat is szép selyemszalagos bouquete-ot nyújtott át. A
kolostor növendékét Oszkárt Józsa Gyula, a legjelesebb
ifjak egyike adta, szép felfogással. Kettőn oly művezet-
ben részesítették közönségünk, mely felért hivatott mű-
vészek játékaik eredményeivel.

Tizenöt perc szünet következett, mialatt a közönség
fagyaltatni, frissülni vonult ki. — Ekkor megkezdődött
Borsay Samu vezénylete mellett a „Szerelmi varázsital“
nyitánya. A vonós zenekarban részt vettek mint müked-
velők: dr Farnos Árpád, Eckstein, Orosz Virgil, Straub
János, Grün József, Weinrich Frigyes, Lázár Ottó, Ná-
dori Vilmos, Söbor karmester, kiknek szép játékát a ka-
tonai zenekar tagjai kiváló precizitással egészítették ki.
A függöny felgördült s előlépett a mi pompashangu te-
noristánk Girsik Gyula Péter szerepében, tapssal és vi-
rággal fogadva, majd Kovács Dezső, ki Karcosi borbély
szerepében énekével s vidám humor játékaival új me-
glepetést szerzett. A jó kedvre hangolt közönség azután
zajos tetszéssel, szebbnél-szebb virágcsokrokkal üdvözölte
dr Farnos Árpádnét, ki Rózi szerepében, ugy csinos
megjelenésével, mint kellemesen csengő hangjával bril-
liansul felelt meg a várakozásnak. A szép énekszámokkal
bővelkedő operette duettjei s tertzettjeivel oly hatást ért
el a három főszereplő, minőt pusztán udvariasságból bi-
zony nem fejez ki a mi közönségünk. Hogy Girsik ur

TÁRCZA.

ÖNZÉS.

Oh, hagyjátok magára lelkem,
Ne foglalkozatok velem!
Mit érdekel, vajjon örömmel,
Vagy fájdalommal van tele?
Mit tartozik rátok, ha rajta
Hamvába omlott már a fény? . . .
— Hadd legyen önző s követeljem:
Legyen e bánat az enyém!

Ti nem tudjátok, mily gyönyört ad,
A léleknek e gondolat:
Titokban, némán roskadozni
Egy el nem alvó vágy alatt!
Ne osztakozzék senki, senki
A bu keserves kenyerén —
— Ti csak vigadjatok, barátim . . .
Legyen e bánat az enyém!

Ha halvány arezomon mosoly van,
Gondoljátok: öröm jele!
S ne tudjátok, hogy fájó lelkem
Takarja bánatát velem,
Mint rejti buját ifjú özvegy,
Ha rózsaszínű gyászmezén . . .
Tört ábrándok özvegye lelkem:
Legyen e bánat az enyém!

Már ajkamon halkabb az ének —
A vágyakat sem kergetem;
Olyan nagy volt a boldogságom,
Hogy az is teher lett nekem!
És összetörtem s tört darabjait
Az emberek közt szétvettem:
És hadd legyenek szegény e kiacsban . . .
Legyen e bánat az enyém!

És addig, addig hult szívemből
A sok, sok összetört darab,
Hogy már csak egy: csupán szerelmem:
A mi még lelkemben maradt:
Csupán szerelmem, ez a sirig
Híven kísérő égi fény
De rajta kívül a világon
Csupán e bánat az enyém! . . .

Szabó Jenő.

Abrudbánya és Zalathna szomorú napjai 1848 és 1849-ben.

Azon gyászos események között, melyek az erdélyi
részeket 1848 és 1849-ben érték, a leggyászosabbak egyi-
ke volt az aranybánya vidék elpusztítása. Jólét, gaz-
daság, szellemi fejlődés lőn vérbe és izzó zsaratnokba
fojtva. Még most is láthatunk romokat, e gyász emlékeiül,
melyeket az újabb fejlődés még nem tudott eltüntetni
annak jeléül, hogy a régi kor, régi jóléte nem tért visz-
sza még a súlyos csapás után.

Egy, már elhunyt derék magyar ember, Abrudbánya
régii nemes polgárainak egyike jegyezte fel kritikai hű-
séggel e történeteket. Adjuk, lehetőleg szóról-szóra. Távól
áll tőlünk e borzasztó képek közlésénél minden olyan
eszme és érzület, mely idegenkedést akarna a román test-
vér-nemzetiség ellenében kelteni. A francia forradalom
napjaiban sok ehhez hasonló eset fordult elő s hány, meg
hány leírást közölnek most is azokról, mintegy annak
jeléül, hogy az elvadult emberiség ádáz pillanataiban, sa-
ját kárára és ártatlanok vesztére, mennyire súlyos lehet az
állati vad ösztön legiszonyabb fokára lelketlen igazgatók
ösztönzésére. Isten óvja meg hazánkat hasonló esetek is-
métlésétől s ezt csak a nemes emberszeretet és a felvi-
lágosodás terjesztése útján remélhetjük elérni bölcs és
gondosan örökös kormányok vezetése alatt.

I.

Zalathna veszedelme.

Az erdélyi arany-bányászati kerülete közepén 4^{1/2} mér-
földnyi távolságra Károlyfehérvártól, feküdt — magas he-
gyektől körülvéve és Abrudbánya (Auria major) kiváltás-
gos bányász városával egybekötésbe levő, vidám és ba-
rátságos helység Zalathna (Auraria minor) az erdélyi csá-
szári-királyi bányatörvényeknek, a cs. k. bánya-kohó,
erdő és négy fiskális uradalmának, u. m. zalathnai, ab-
rudfalvi, topánfalvi és offenbányai, melyek dominia pure
fiacalia montananak is nevezettek. Igazgatóságai (adminis-
tratio) székelő helye, mely utóbbihoz tartozott a cs. k.
főaranyváltói hivatal és pénztár, kohászati és érzékelői
hivatalok, ugyszintén a fiskális uradalmi udvarbiróság
(provisoratus) a megyei hatóság részéről a járásbeli csál-
gabíró lakhelye; lakószáma 3000-en felül, különböző vallá-
sokhoz tartozók, kik isteni tisztelétüket a róm. kath., ev.
ref., görög egyesült és görög nem egyesült szertartásu
(orient) templomokban tartották. Mint ilyenben viszonyo-
san igen nagy volt a cs. k. bányahivatalnokok és a ho-
noratiorok száma, és a hogy az, az erdélyi bányá-igaz-
gatóságoknál lenni szokott volt, a hivatalnokok egy nagy
része nem magyar, sőt nem is mind a magyar korona
alattvalója.

A cs. k. mintegy 60—70 családból álló tisztiek az
országos bányászati értelmessége virágjához tartoztak és
csaknem irigylendő ismeretes barátságos viszonyban éltek
általán véve mindazok, kik kizárólag egy szaknak embe-
rei. Keveset foglalkozhatnak a politikával, ha csak maga
a szakma, melyre magokat szentelték, nem éppen a po-
litika!

Az igen nevezetes tanoda, (gymnasium) mely egy
direktor és öt tanár által kormányoztatott, alkalmas szol-
gált nemesak e zalathnai tisztiek, helybeli polgárok és vi-

Ki szereti az életét, igyék HUNGARIA-kávé!

mily szépen énekelte különösen bucsudalát s hogy dr Farnos Árpádé mily kedvesen játszta és énekelte különben is hálás szerepét, azt a fokozódó tetszésből és kihívásokból is lehetett látni, ha nem is tudnók, miszerint mindketten művésziileg is képezték gyönyörűen csengő hangjukat. De nem feledkezhetünk meg Borsainéről, ki Brigitta korcsmárosné szerepét jóízű humorral játszta és Radivó Emmáról, ki először lépett fel mint műkedvelő és Margit kedves kis alakját jól személyesítette, így aztán könnyű volt Lajost (Baczó Mózes) meghódítani. Az operette hatásos befejezéséhez nagyban hozzájárult a szép leányok karának éneke, melyben részt vettek: László Koruélia, Horváth Margit, Lóthe Melinda és Piroška, Asztalos Anna, az ifjak közül pedig Kovács Lajos, K. László, K. Károly, Gönczy S. és Takács K.

Mindenki elismerte, hogy az est teljesen sikerült s még teljesebb reménnyel várta a másnapi előadást. Ezuttal Kovács Dezső új monologgal „Szeretem a nőket“ és még szebb nyakkeendővel brillirozott és játéka még jobb volt az előző estinél. A többi szereplőn is meglátszott, hogy még jobban beletalálta magát szerepébe. Az előadást a jó siker feletti örömben táncsal zárta be a vidám ifjuság.

Már most csak előre a megkezdett uton, vezérelve a jó izlés és a jó kedv által!

Referens.

Levelezés.

Balászfalva, 1891. június 30.

MŰKEDVELŐ TÁRSULAT.

A már többször sikeresen fellépett „balászfalvi műkedvelők“ ezúttal pár héttel kissé összeszedvén magukat, némi szabályokat állapítottak meg maguk között s ez által alapját kívánták vetni a mielőbb bekövetkezendő rendszeres megalakulásnak.

Rövid időre ezután, épen ezen egyesülés megünneplése s a rendszeresen megalakítandó társulat alapja javára egy nyári táncmulatság megtartása el lett határozva. De ezen öröm közé örömeceppel is lettek vegyítve csakhamar, mert találkoztak olyanok is, kik látván, hogy ezuttal vezérszerepet nem vihetnek, ezért sértve levén, nem átalották a mulatság sikerét is kockára tenni.

Azonban tervük szerencsésen dugába dőlt, mert ha akadtak is némelyek, kik a lebeszélésnek engedve, visszavonták magukat, de a közönség nagyobb része nem űlt fel hanem a legszebben s legfényesebben sikerült mulatságom, — mely június 28-án a kedvezőtlen idő miatt benn a városban Turk Bazil érdemes polgártársunk által alig néhány hét alatt emelt s bármely nagyobb városnak is díszére való „Hotel Univers“ szállodájának a legnagyobb kényelemmel, díszesen és csinnal felszerelt nagytermében rendeztetett, melyet tulajdonosa ez alkalomból díjtalanul engedett át — oly szép számmal jelent meg, hogy Balászfalván — a román mulatságokat kivéve — még eddig hasonló nagy közönséget nem láttunk.

Igen nagy örömmel szolgált a román intelligenciának tömeges részvéte. Valóban a legnagyobb lelki gyö-

nyörrel szemléltették a szép és esinos magyar és román nők, valamint a legelőkelőbb és legtisztelendőbb magyar, román és szász uraknak testvéri, barátságos és feszelen időtöltését. A négyeseket 40 pár táncolta és a nagyenyedi első banda zenéje mellett egész hajnalig együtt maradt a társaság — azon óhajjal távoznán el, hogy az életrevalóságukat ezen alkalommal is felmutatott műkedvelők minél hamarabb és minél többször rendeznének ily barátságos összejöveteleket.

Egy jelenvolt.

VEGYES HIREK.

A regále ügyben a Bathlen főiskola lehető békés kiegyezkedés végett a 12-ös bizottság részéről Kovács Gyula, Medgyes Bálint, Müller Mihály, Ungár Sámuel és Dunai Albert küldettek ki, felkérve a kollegium elöljáróságát hogy az egyezkedési tárgyalások f. július havában ejtessenek meg az úgy mielőbbi befejezésre végett.

— **Gyalafelrvár-abrúdbányai** utnak melyet egy fellegzakadás Zalathnán felül borzasztóan összerombolván, csak nagy erő feszítéssel lett járhatóvá téve, teljes helyreállítása 14,000 frtot igényel. Ezen költségből a m. kir. kereskedelmi miniszter 10,000 frtot vállalt el s így remélhető, hogy e fontos ut mielőbb kilesz építve.

— **Köszönet nyilvánítás.** A június hó 28-án és 29-én tartott műkedvelői előadás sikerét oly kiváló mérvben emelték a zeneműkedvelő urak szabatos, művészi közreműködésükkel s ez iránt közönség körében is az elismerés anyyi kifejezését hallottuk, hogy ezt kiváló köszönetünk mellet nyilvánosan is kijelenteni kedves kötelességnek tartja — a műkedvelő társulat igazgatósa.

— **A szép és zamatos erdélyi gyümölcs** iránt külföldön is kezd érdeklődni a kereskedő világ, minek bizonyosságul felhozhatjuk azon megkeresést, melyet egy londoni nagy kereskedő cég a n-nyedi gyümölcsészeti együlethez intézett, felkérve ezt, hogy, hogy szedés után tegye meg ajánlatait almára és körtvére nézve; remélvén hogy gyümölcsünknek jó árt biztosíthat. Az egylet minden lehető el fog követni, hogy az összeköttetést létrehozza és állandósítsa s ezen reánk nézve annyira fontos közgazdasági ügy érdekében előzetesen is kikéri a gyümölcstenyésztő közönség figyelmét s szives támogatását. Annak idejében ismételné fogjuk kérésünket.

— **Halálos hurezolás.** Kaszt Máttyás karácsonfalvi béres egy neki vadult ökröt megakarván fékezni, annak nyaklánczát megragadta, de a nyakláncz oly szerencsétlenül csavarodott a béres karja körül, hogy a szilaj állat két kilométernyire hurezolta a szerencsétlent maga után. Mire a szilaj állatot megállíthatták, a szerencsétlen kiszervevedett. Belső elvérzés és agysértés ölte meg.

— **Az új vizaknai református papot,** Borbát Pált, f. évi június hó 21-én iktatta be hivatalába — nagy ünnepélyességek között — Szász s Domobos erdélyi ref. püspök, kit megérkezése napján — szombaton — banderiummal, diszkapával fogadtak. Az egyházközség nevében ts. Szócs Sándor volt országgy. képviselő üdvözölte

a püspököt, ki Timár Károly egyházmegyei főgondnok házához szállott. A beiktatás ünnepélyén szorongásig megtelt díszes közönséggel a nagy református templom. Vasárnap délelben a püspök tiszteletére nagy díszebédet rendezett Vizakna város közönsége, a melyen felekezet és nemzetiségi különbség nélkül, valami ötvenen vettek részt a püspök tisztelői közül. Pohárköszöntő volt egy pár tucatra menő; legszebb volt köztük az, midőn a püspök felköszöntvén Vizakna városát és annak polgármesterét Szócs Józsefet, ecsetelvé azokat a gyöngéd emléket, a melyet Vizaknához, mint „második szülővárosá“-hoz fűzik Nagy hatást keltett még Isaiá Popa görög keleti jelkész román nyelvű felköszöntője, ki Borbát lelkész és a magyar-román testvériséget éltette. A püspök vasárnap délután öt óraker utazott vissza Kolozsvárra, megígérve, hogy adandó alkalommal ismét meglátogatja.

— **A helybeli iparos ifjuság önképző és betegsegélyező egylete** ma, vasárnap tartja meg nyári mulatságát a sétaléren. A táncszünetek alatt az iparos ifjuság dalköre fog közreműködni, mely tény már előre biztosítja a mulatság kedélyességét. — Mi hisszük, hogy a kedély mellől a siker sem marad el, melyet a tömeges felkeresés tesz lehetővé, miért is felhívjuk a mulatságra a n. é. közönség figyelmét.

— **Gyászhir.** Petrichevich báró Horváth Ödön maga, miként neje szül. Kis-rhédei Rhádey Johanna grófnő és leányaik: Petrichevich báró Horváth Katinka, gróf Vetter von der Lilie Ferdinándné maga, miként férje gróf Vetter von der Lilie Ferdinánd s ezek gyermeke: György; Petrichevich báró Horvát Lenke, a lesújtó fájdalomtól mélyen megrendült szívvel tudatják, hogy felejthetetlen leányuk, testvérük, rokonuk: Petrichevich báró Horváth Jozsefin június hó 28-án, életének 16 ik évében, rövid, de súlyos szenvedés után Alvinczen elhunyt. A megboldogultnak hült tetemei f. év június hó 30-án d. e. tétetettek Borberekben örök nyugalomra. — Solymosi Sipos Elek, a népszínház kitünő tagját súlyos vesztesség érte, több év óta városunkban élő nejét szül. Romsics Margitot a halál e hó 3-án a virágzó életkorban, 30 életévében, boldog családi élete 16. évében hosszas szenvedés után elragadta. Temetése e hó 5-én délután fél 5 óraker lesz.

— **A városi elemi és az állami polgári leányiskola évzáró ünnepélye** június 27-én délután az ev. ref. templomban folyt le. Amelyet az érdeklődő közönség zsufoóság betöltött. Borsai S. énektanár által vezényelt kardal után Makkai Domokos főiskolai tanár polg. isk. gondnoksági tag emelkedett fel és az ő sajtóságos kedves modorában tartott beszédében számolt be a lefolyt tanévről, különösen kiemelve a női ipariskola fejlődését, mely Füzy Katinka k. a. érdeme. Megemlékezett a fényesen sikerült kézimunka kiállításról, hálás elismeréssel szólva b. Kemény Kálmáné ömél. buzgó támogatásáról. Mély hatást keltett beszédének az a része, midőn meg elismeréssel bucsuzott el Krizmanits Vilmosnától, ki az iskola tanítványai előtt, mint kitünő tanító, s mint igaz nemes példánykép feledhetetlen marad, s kinek helyét nehezen lehet pótolni: — Az ünnepélyt a jutalmak kiosztása s végül kardal zárta be.

déki, hanem a Zaránd- és Hunyad megye belüli fiatalok tanításukra, ugyannyira, hogy a zalathnai gimnasiunmból kilépett tanulók felsőbb tanodákban az első rendbeliekhez tartozandóknak ismertettek, nagyon kevés kivétellel. A többi lakosai magyar földesurak, kézművesek, kereskedők, iparosok, fiskális uradalmi jobbágyság, bányá-, kohó- és erdészeti munkások, általában mindnyájan szorgalmuk után tehetősek valának, kamarai vagyon épületekben, bányász-készületekben nagyon sok volt.

A régiebb időben a kormány a kir. pénztárok, össze gyűlt arany, ezüst és általában a kincstári vagyon biztosítása tekintetéből katonai őrzetet rendelni kívánt és tartott is, melyet, hogy a vegylakosság, (oláh és magyar, nagyobb részbe pedig oláh) mint terüt kikerülhesse, minden vagyonával jót állott és reversalis által aziránt magát lekötözte, csak hogy a katonai tartástól és szállításól ment lehessen, mindemellet voltak időszakok, hol az igazgatási elnök hivatalos jelentése és felszólítása nyomán hosszabb vagy rövidebb ideig 10—15 katona különös őrzetére a kir. vagyonnak rendeltetett. Ezen reversalis 1814-ben megnyitottat, a lekötöztetettek (a rész az egész közönségért) földesuri szolgálatot nem tettek s egyedül házi adóikat fizették és nem, hogy éppen nem nyomattattak, de ellenkezőleg biztosított kereset módjuk volt, mivel földesuri szolgálatot ugyannyira jól fizetődött, hogy más idegen környékbeli falusiak azt örömmel vállalták volna, bizonyítja ezt a k. kincstárnak évenkénti mintegy 40.000 frtból való kiadása, mihez még számíthatandó a tiszteknek fizetései, melyek mint podurenszek kezükben kerültek.

Zalathnát majd kizárólagosan szakfoglalkozás, a bányászat s bányászat kezdet tartotta mozgásban. És nagy volt a birodalom minden részéből egybegyűlt szakemberek, hivatalnokok száma; kik nem is ösmerték részben az erdélyi viszonyokat és kik oly mértékben nem foglalkoztak a politikával, mint a hogy az nem vala szokás és

mint a hogy a cs. k. hivatalnokok azt tenni mind közönségesen nem szokták; Zalathna lakosság nagy hegyei által a világtól mintegy elzárva élt, a nagy cs. k. hivatalnok-sereg hivatalából és hivatalos előléptetésének szentelte életét, nem sokat törődtek a politikával.

Az 1784-ben támadott oláh zenebonák alkalmával Zalathnára két csapat katonaság rendeltetett Richárd kapitány vezérlete alatt és pedig egy osztály gyalogság és egy osztály huszárság Bláskovics főhadnagy vezetésére alatt a hivatalos irományok és levéltár elzárattatván, Richárd kapitány által rendeltetett két katona, nemkülönbén cs. kir. bányatörvényszéki elnök és báró Zelenkai András József napontai rendelete folytán hat fegyveres cohalisták és a bányá törvényszéki ajtónálló által, éjjel-nappal őrzetetett, a többi hivataloskodást a tisztek biztosabb helyre vonulások és eltávozások a békességesebb ideig felfüggesztvén. Hasonlólag őrzitettek a pénztárok is katonák által.

1848 dik év márczius havában, midőn Ő felsége I. Ferdinand császár országának s különösen Magyarországnak nagy, bizalmas ragaszkodását nyilvánítani kegyeskedett és azzal megajándékozni méltóztatott, nemsokára azután országgyűlésileg Erdélynek Magyarországgal való egyesülése (Unio) meghatározatott és Ő felsége által szentesítve vala, az aképpen szentesített constitucionális törvények Zalathnán is nagy örömmel valának elfogadotva.

A kaszinó (olvasó) társulat emberbaráti érzetéből egy ünnepélyes lakomát rendezett a jobbágyság felszabadításáért és robotok megszüntetéséért, a hol az egész népesség nyilvánosan részt vett és egyszersmint határozatot, miszerint Ő felsége születése napján, dícsőítésére azon egyesült Magyarország és Erdély népeinek kegyesen ajándékozott, constitúciót a nemzeti lobogók minden templom tornyain kitűztetessenek, a mi minden vallásbeli lelkészek által ünnepélyesen meg is történt, minek követ-

kezében a nemzeti kokárdák viselése is közönségesebb lett vala.

A zalathnaiaknak is tudomásokra jutott azon 1848. esztendő május hó 15-ik napján, a román nemzet részéről, az erdélyi cs. k. főkörmányszék engedelméből azon nagy, mintegy 15.000 egyénből álló, tartott népes gyülekezett Balászfalván, a hová a közbátorság tekintetéből számos katonaság is rendeltetett és a körüllevő falvakban is helyzetetett.

Ezen gyűlés alkalmával az Ő felségének letett hűség után az értelmesebb felekezet részéről gyűlések és értekezések több napokon tartattak és bizonyos prarogativák követeltettek, az irt nemzet részére és a melyekben a többek között, mint egy harmincz tagból álló Ő felségéhez küldendő bizottmány kineveztetett, görög nem egyesült szertartású püspök Saguna András elnökele alatt, tárgyalat és megállapított kéréseik és kívánataik előadásukra rögtön Bécsbe vagy Insbruckba indulandó. Ezen Bécsbe azonnal elindult deputatiohoz csatlakozott zalathnai provisoralis diurnista Dobra Peter, egy adfurans a szegények ügyvédi állomására.

Jó korán hallatszottak már az oláhok fenyegető mozdulataik a hegyek közt egy néhány eddig kevésbbé ösmert bujtogató és kicsapongó személyek tetteik következtében ugyannyira, hogy az Offenbányai cs. k. bányáigazgatóság a szükséges felvigyázó és őrködő személyzet keltőztetése és megerősítése végett a felsőcs. cs. kir. kincstár tanácshoz folyamodni kénytelenítetett, hogy a kohászatot a koringó néptömegetől biztosíthassa.

1848 ik év szeptember 20-án is tartott ugyancsak Balászfalván a főkörmányszéknek meggyezése és tudtán kívül a második rendbeli gyülekezet, a hol és állítólag a köz és némely ottan jelen volt egyének által bevallott értesítés után, tanácskozások végzetivel a fekete-sárga színű zászlóra stb. a románok megesküdtek.

(Folyt. köv.)

— Na
ban mult ha
kiszámíthat
özv. Kereszt
delü háza
hogy a nyo
mentésére n
góságok kib
borítással fe
lángba is bo
mig az özv.
locsolás által
kezése után
ben a menn
sát meglehe
gyon késede
sürgős mego
mig a vizho
gendő vizze
Albert fogat
Szász Józse
ler Albert,
hály, Pap G
István viz-l
Józsefnél
Nagy Sánd
lebontották
zott honvéd
bennégett i
Az oltásban
melnek de
zászlóaljpar
sában, az i
müködtek.
embert, hog
keit a gyuf
szadozásaba
vizzel telt e
tosítva volt
valószínűs
ésre nem
azon részle
— N
di dalkör-
dezési alap
val az ösz
72 frt 65
mindkét ez
dor, Tothá
vári Imre,
József urak
Keresztes I
Ferencz tat
véd, Szilá
nos Dezső
aszonyság
Ödön ur 50
tán az egy
Tiszt Szilá
Dénese ö
Bisztricsán
50 kr. Fog
érdemű köz
köszönetét.
egyleti pén
— N
lők által 1
bevétele vo
összes bevé
delem 61
50. Sahn
Lajos 1. 5
Lipót Krisz
rencz Bolg
zson Gyári
Lajos Papp
Radu Sebe
Bretter M
kács Gyula
kint 50—
rendezésé
— A
jára kegye
vén: J
Józsefné 5
moks 1 fr
B. Z. had
legdi Kata
1 frt, Sch
Geróné 1
frt, Czetz
fhadnagy
frt, Neuz
recz Anta
lozsvár) 5

megyei főgondnok
élyn szorongásig
formátns templom.
nagy díszebédet
helyen felekezett és
tvenen vettek részt
volt egy pár tu-
midőn a püspök
ak polgármesterét
öngéd emléket, a
ővárosá"-hoz fűzik
rög keleti lelkesz
át lelkeszt és a
A püspök vasár-
Koloszvárra, meg-
meglátogatja.

Önképző és be-
tarija meg nyári
alatt az iparos
tény már előre
Mi hisszük, hogy
melyet a töme-
hívjuk a mulat-

Horváth Ödön ma-
y Johanna grófnő
Katinka, gróf Vet-
mikéut férje gróf
ermere: György;
fájdalomtól mély-
felejtethetlen leá-
báró Horváth Jo-
évében, rövid, de
A megboldogult-
n d. e. tétettek
nosí Sipos Eleket,
esség érte, több év
Margitot a ka-
életében, boldog
és után elragadta.
tor lesz.

polgári leány-
delután az ev.
dekláló közönség
r által vezényelt
tanár polg. isk.
sajátoság kedves
be a lefolyt tanév-
te fejlődését, mely
zett a fényesen si-
nerésével szölv b.
atásáról. Mely ha-
őn meleg elismer-
től, ki az iskola
s miut igazi ne-
inek helyét nehe-
talnak kiosztása

s közönségesebb

utott azon 1848.
án nemzet részé-
edelméből azon
tatott népes gyű-
ség tekintetéből
rüllevő falvakban

gének letett hű-
éről gyűlések és
izonyos praroga-
és a melyekben
ból álló ő felső-
görög nem egye-
elnöklele alatt,
ataik előadásukra
ló. Ezen Bécsbe
zalathnai proa-
aus a szegények

abok fenyegető
eddig kevésbé
k tetteik követ-
ai es. k. bánya-
ködő személyzet
elleges es. kir.
tített, hogy a
thassa.
tatott ugyancsak
gyezése és tudtán
hol és állítólag
k által bevallott
fekete-sárga szí-

— Nagy tűz volt városunkban a Várszeg-utczá-
ban mult hó 30-án, mely a legkisebb szél-fúvás mellett
kiszámíthatlan kárnak és vésznek lehetett volna okozója.
özv. Keresztes Józsefné, tanárné földszintes zsendely fedelű háza d. u. 2 óra tájt oly hirtelen borult lángba,
hogy a nyomban ott termett szomszédok a fedélzet meg-
mentésére nem is gondolhattak, hanem a házban levő in-
góságok kihordásához láttak. Az iszonyu hőség lángba
borítással fenyegette s tényleg alig 10 percnyi idő alatt
lángba is borította a Feiler Róbert zsendely-fedelű házat,
míg az özv. br. Kemény Dénesné utca felőli házat belső
locsolás által sikerült megvédeni. A fecskendők megér-
kezése után az oltás elég jó rendben folyt, legutóbb rész-
ben a mennyezet beszakadását s a tűz tovább harapódzá-
sát meglehetett akadályozni. A tűzjelzés ez uttal is na-
gyon késedelmes volt s kitűnt, hogy ennek gyorsítása is
sürgős megoldásra vár. Drága percek mentek veszendőbe,
míg a vízfordó fogatok megjelentek s a szivattyukat ele-
gendő vizzel ellehetett látni. Elsőnek jelent meg a Kónya
Albert fogata, azután következtek a b. Splényi Henrik,
Szász József főszolgabíró, Munkácsi Zsigmond, dr. Wink-
ler Albert, Horváth József városi főjegyző, Kerekes Mi-
hály, Pap Géza, Csizsár József, Straub János és Muzsnai
István víz-hordó gisgatai. A szenvedett kár özv. Keresztes
Józsefnél 2500 frt, Feiler Róbertnél 3000 frt, özv.
Nagy Sándornénál, a kinél a fedélzetet mentési czélből
lebontották 180 frt, özv. Bodola Zsigmondné, nyugalma-
zot honvéd századosné, ki a Feiler-féle házban lakott,
bennégett ingóságokban 180 frtra menő kárt szenvedett.
Az oltásban részt vett polgárság után díszteret érde-
melnek derék honvédek is, kik Krizmanits Vilmos
zászlóaljparancsnok által kirendeltetvén, a tűz korlátozá-
sában, az ingóságok megmentésében jelentékenyen közre-
működtek. A nagy hőség és szárazság óvva int minden
embert, hogy személyesen ügyeljen a háztájjára, gyerme-
keit a gyufával üzni szokott, most végzettség válható ját-
szakozásában akadályozza meg s udvarát sohase hagyja
vizzel telt edény nélkül. A két leégett ház tetőzete biz-
tosítva volt. A tűz támadása iránt eszközölt vizsgálatból
valószínűnek látszik, hogy a konyha-kéményen tamadt, de
észre nem vett repedésen szikra juthatott a fedél azon
azon részéhez, mely esekély távolban volt a kéménytől.

— Nyilvános számadás és köszönet. A „n.-enyedi
dalkör"-nek jun. 24-én az ev. ref. egyház temető ren-
dezési alapjának javára rendezett nyári mulatsága alkalmá-
val az összes bevétel 103 frt 60 kr volt, az összes kiadás
72 frt 65 kr; tiszta jövedelem 30 frt 95 kr. Felülfizettek
mindkét czélra T. Herepei Károly tanár, Sebestyén Sán-
dor, Totfalusi József, Egerházi Lajos, Gáspár János, Uj-
vári Imre, Kozma Albert, Kaufmann N., Deutsch, Czirner
József urak és Reich Mihályné asszonyság 40—40 krt,
Keresztes Ilona kisasszony 20 kr, T. Balogh János Váro-
Ferencz tanárurak 1 frt 20 kr, N. N. dr. Jenői Elek ügy-
véd, Szilágyi Gyula tanár. dr. Magyar károly és dr. Far-
nos Dezső tanár urak 1—1 frtot, Munkácsi Zsigmondné
asszonyság 60 kr. Nagy Lajos tanár ur 50 kr, Tiszt. Deli
Ödön ur 50 kr. Tek. Blau Richárd ur 1 frt 40 kr. Tisz-
tán az egyház részére; T. Török Bertalan, Janosó Samu,
Tiszt Szilágyi Farkas, Benedek Gábor ur és br. Kemény
Dénesné ő méltósága 1—1 frtot, T. Pap Ferenc ur 40 kr,
Bisztricsány Lajosné urasszony 80 kr, Horváth Miklós ur
50 kr. Fogadják a szives felülfizetők, ugyszintén a nagy
érdemű közönség becses partfogásokért az egyet hálás
köszönetét. N.-Enyed 1891. július 2. B a r t h a Zsigmond
egyleti pénztáros.

— Nyilvános számadás. A balázsfalvi műkedvelő-
k által 1891. június hó 28-án rendezett nyári mulatság
bevétele volt belépődíjakból 64.50, felülfizetésekből 14.
összes bevétel 105.50. kiadás 43.58. marad tiszta jöve-
delem 61.92. Felülfizette k: Páskuj József 11.
50. Sáhán N. 10. 50. özv. Mendel, Simonné 1. 50. Tornya
Lajos 1. 50. Dániel Mihály Szöllösi Samu Heisikovics
Lipót Krisztián Vilmos Schuler Frigyes Kovács N. Fe-
rencz Bolgár János egyenkint 1—1 frt. Puskás Adolf Tu-
zson Gyárfás Hezter Ferencz Wappler Gusztáv Grünér
Lajos Papp Ferencz dr. Nagy Albert, Mendel Jakab dr.
Radu Sebestyén Lovassy Márton Heiser N. Csató Lajos
Bretter Mór Sinberger Sándor Heisikovics Herman Sza-
kács Gyula Gotschmann József Strozner Sándor egygyen-
kint 50—50 kr. Fogadják e helyütt is köszönetünket a
rendezőség.

— A n.-enyedi róm. kath. templom harang-
jára kegyesen adakoztak: özv. S w o b o d a Károlyné önga-
vén: özv. Swoboda Károlyné 5 frt 10 kr, dr. Boez
Józsefné 5 frt, Krizmanits Vilmosné 2 frt, Makkai Do-
mokon 1 frt, Varró Ferenczné 2 frt, Kerekes Mihály 2 frt,
R. Z. hadnagy 1 frt, Korbuly Bálintné 2 frt 50 kr. Te-
legdi Kata 50 kr, özv. Korodiné 50 kr, dr. Jeney Elek
1 frt, Schön Adolf 1 frt, dr. Bartók György 1 frt, Varró
Geróné 1 frt, Morágyi István 2 frt, Müller Mihályné 5
frt, Czetz Ernő 40 kr, Kanabé százados 1 frt, Csájkovszky
Ihadnagy 50 kr, Opra százados 1 frt, Ujvári Imréné 3
frt, Neumann A. Comp. 1 frt, Neumann M. 2 frt, Be-
recz Antalné (Budapest) 1 frt, dr. Bakonyi József (Ko-
loszvár) 5 frt, Thallmann Emilia 2 frt, br. Kemény Endő

1 frt, Schopf Lajos 1 frt, dr. Boez József 1 frt, ifj. Kiss
Károly 2 frt, Verebélyi Imréné (Zolyom) 2 frt, Emil Jä-
ger százados 1 frt, Vermeser Ihadnagy 50 kr, Blanda
Steiner Götl 3 frt, Henneberg Herman 1 frt, Bornem-
isza István hadnagy 1 frt (Feketehalom), Cech százados
1 frt. Összesen 64 frt. (Folyt. köv.)

— A nyaralás, fürdőzés, utazás és kirándulás
igen lényeges kellékei az állandó jó egészség és lanka-
datlan munkaerő fenntartásának. De hogy a kivánt czélt
valóban elérhessük, okvetlen szükséges, hogy mindenki,
mielőtt nyaralásra fatura vagy fürdőhelyre, nyári utazásra
avagy kirándulásra indul, kellőképen lássa el magát mind-
ama szükségleti cikkekkel, melyek mig egyrészt megvé-
dik egészségét az idő változásai ellen, másrészt a kellő
kényelmet, gondtalanságot s kellemes szórakozást biztosít-
ják számára és azt eredményezik, hogy test és lélek való-
ban felüdül s új erőt, új kedvet nyer a munka folyta-
tására. A nyaralási-fürdőzési sason alkalmából, az elmon-
dottak alapján, fővárosi levelezők felhívja a figyelmet
Kertész Todor fővárosi ismert diszmuáru kereskedő üz-
letére (Dorotya-utca 1, sz.) hol az idevágó nyaraló, für-
dőző, vadászati stb. cikkeknek legnagyobb és leggazda-
gabb raktárát találhat. A czég terjedelmes árjegyzékéből
— mely ezekre menő különféle cikkek tartalmaz —
a jutános árak demonstrálásául sorolunk fel egy néhányat
pl. indiai hintaszék fák közé vagy szobában 4 frt 50 kr-
tól 20 frtig, laposra összehajtható szék gyalogsztára (séta-
bot is) 2 frt 70 kr, japáni napernyők 80 krtól, kerti le-
gyezők 10 krtól fölfelé, szódavíz készítő gép 7—15 frt
fagyalt-készítő (önműködő) 5—9 frt, kávéfőző-gép 4 frt
80 krtól 10 frt, paradicsom és gyümölcsprés 60 krtól
1 frt 20 krig, lignum sanctum kuglizó golyok 1 frt 15
krtól 2 frt 85 krig, kuglibábok 2 frt 50 kr, Flobert pus-
kák 7—20 frtig, egészen új vacuum-pisztolyok a szállóvő,
aegyakorlásra felnöttek és gyermekek számára 1 frt 50
kr, teljes tornakészlet 5 frt 50 kr, tornaezítő 2 frt 50 kr
gyermekhintá 3—10 frt, két vívó készlet 23 frt 50 kr,
gummi lapdák 15 krtól, croquetjáték 9—20 frt, Lawn
Tennis 42—100 frt, karikajáték 12 pár 1 frt 60 kr, ve-
locipéd fiúknak 8—15 frt, papír léghajók 50 krtól, szí-
nes lampionok 15—60 krig s az ujnnyári játékok Coermont
szállóernyő 50 kr. A vidéki megrendelések gyorsan és
pontosan teljesítetnek s meg nem felő tárgyat a czég
készséggel kicserél.

Irodalom.

* Felhívás előfizetésre a július—decemberi félévre. A „MA-
GYAR HIRLAP" első számának megjelenése óta, több mint három
hónap mult el.

Hálával ösmerjük el, hogy az ország olvasó közönsége lapun-
kat már megindulásakor a magyar hirlapirodalom történetében párat-
lan bizalommal halmozta el.

Fokozott szellemi és anyagi erőfeszítéssel igyekeztünk hálánk-
nak kifejezést adni, és ez irányu törekvésünk jövőben sem fog lan-
kadni.

Politikai irányunk alapjait már első felhívásunkban fejtettük
Éttől, valamint eddig nem tágitottunk egy jövőben sem fogunk
eltérni. Nem személyeknek, hanem elveknek fogadtunk hűséget és
ezért tekintet nélkül a személyek iránt táplált rokonszenv vagy ellen-
szenvre az elvek s nem az egyének szolgálatában állunk. A kormány
és egyes tagjai, valamint a közügyek élén álló férfiak nézetei és té-
nyei fölött véleményünknek igyekeztünk minden mellékleteinktől
függetlenül kifejezést adni eddig, ezt fogjuk tenni jövőben is.

A politikai pártok működését teljes tárgyilagossággal repro-
dnkáljuk, e működés fölött való véleményünket nyíltan, világosan ki-
fejezzük, ettől valamint meggyőződésünk kifejezésétől sem kellemt-
lenségek, sem fenyegetések által elretenteni magunkat nem engedjük.

Támogatjuk a nézetünk szerint helyes törekvést bármely ol-
dalról és bárkitől jöjjön, megtámadjuk és elítéljük a helytelen, a
pártokra s személyekre való tekintet nélkül.

A szabadlevű irányzat szóban és tetteben, a mi lapunkban visz-
hangra talál, ennek az irányzatnak a meghamisítása a retrograd és
reakciónárius törekvés az, a mivel, mig erőnk bírja, szembeszállunk
és küzdeni fogunk.

A 67-iki kiegyezés alapján állunk és maradunk, államunk
fejlődését tradícióink nemzeti szokásaink figyelembe vétele mellett a
szabadlevű reformok útján akarjuk előmozdítani.

Ez elvektől kiindulva, a „MAGYAR HIRLAP" rövid fennállása
alatt oly számban gyűjtötte maga köré a jó barátokat és híveket,
mint még soha ily rövid idő alatt újság, mely a magyar állam hatá-
rait közt megjelent.

A „MAGYAR HIRLAP" a mint eddig is volt a jövőben is az
eddighez hasonlóan gazdag tartalom napilap lesz.

Tárczarovatunk csupán egyetlen elvnek hódol: hogy
okos, érdekes, modern cikkekkel szerezzen mindenünnen, bár ha fá-
rasztás vagy utánjárás árán juthatna csak az ilyen művek birtokába
Nem csupán az elismert nevek kultuszát üzi, hanem a névtelen, akár
kezdő írók munkáit is közvetíti a közönséggel, ha azok egy vagy
más tekintetben figyelemreméltó vonásokkal dicsekedhet. Ugy a no-
vellisztikus tárczákat, mint az ugynevezett koutempláló, elméked
cikket egyaránt szívesen kiadja, ha élések, érdekesek, elevenek s
nem ellenkeznek azzal a diszkrecziával, melyet egy család számára
készült újságnak sohasem szabad szem előtt téveszteni.

Apró cikkeiben a „MAGYAR HIRLAP" könnyed
fürge tollal dolgozza föl mindazaz aktualis eszméket és eseményeket
melyek az idő szerint az ország és világ különböző elméit foglalkoz-
tatják.

Ujdonsági rovata minden magyarországi hirlap közt
a legdusabb s nines egyetlen olyan száma, mely egész halmazát ne
közölné a legfrissebb, legeredetibb híreknek, melyeknek egy részét
csupán a „MAGYAR HIRLAP"-ból tudhatja azon a napon a közönség.
Bár minden nevezetesebb városban, sőt minden népesebb közönség-
ben van külön levelezők, ujdonság-pályázatunk révén naponként tö-
megesen érkeznek hozzánk önkéntes levelezők tudósításai.

Apró rovatainkat, minők a színház, a törvénytörvények, a főváros
mind szakavatott, régi, tapasztalt újságírók szerkesztik, kik gyorsan
és részletesen ismertetik meg lapunkban mindazt, a mi a közönségnek
érdekelheti.

Szerkesztői üzenetek czimú rovatunk kedveltségét
fényesen bizonyítják ama szám nélkül való levelek, melyek szerkesz-
tőségünk asztalain naponkint összegyűlekeznek. Olvasóink a „MA-
GYAR HIRLAP" minden lehető alkalommal szívesen áll e rovatban
rendelkezésére: a beküldött munkákat lelkiismeretesen megbíralja,
vítás vagy nehezebben eldönthető kérdésekben tanácsot ad, s egyes
társadalmi problémákat élénken, sokszor humorral beszél meg. Ezek
a szerkesztő üzenetek képezik ama láthatatlan kapesot, mely a „MA-
GYAR HIRLAP"-ot az olvasó közönséggel összeköti.

A „MAGYAR HIRLAP" következő pályázatokat tüzte ki,
melyekkel a szép litteratura némely ágán tehetőséghez képest lendi-
teni akar. Igy novellára 100 drb aranyat, tárczacikkre 40 drb
aranyat és egy eredeti ujdonságra 10 drb aranyat tüzött ki jutal-
mul. Ez az utóbbi pályadíj állandó és minden hó 20. nap-
ján okvetlenül kiadatik annak, a ki a legjobb, legérdekesebb ujdón-
ságot becsátotta a hirlap rendelkezésére.

A „MAGYAR HIRLAP" rendes tartalmán kívül három mel-
lékletet ad olvasóinak hetenkint. Minden vasárnap MEZŐGAZDA-
SÁGI melléklet, minden kedden IRODALMI mellékletet és minden
csütörtökön TANÜGYI mellékletet küld szét olvasóinak, melyeknek
redigálását igazi szakfőriak végzik sok tudással és törekvéssel.

A „MAGYAR HIRLAP" minden előfizetője — legyen az bár
régí vagy olyan, a ki most lép be az előfizetők sorába — ingyen és
egész terjedelmében megkapja főmunkatársunk, MIKSZÁTH KÁLMÁN
Galamb a kalitkában czimú terjedelmes elbeszélését.

A „MAGYAR HIRLAP" szerkesztőségének belső tagjai a kö-
vetkezők: Abonyi Árpád, Ambrus Zoltán, Báttaszék Lajos, Fenyő
Sándor (h. szerkesztő), Fűrési Mór, György Endre, Horváth Gyula
(felelős szerkesztő), Irmey Ferencz, Janovits Pál, Kürthj Emil, Kohu
Dávid, Kálnoki Izor, Márkus Mihály, Mikszáth Kálmán (fő munka-
társ), Szana Tamás, Szomaházi István, Szemere Attila, Szeredai-Szab
Leo, Szabó Endre, Szemere Huba, Zilahi Kiss Béla.

MAGYAR HIRLAP előfizetési ára:
Egész évre — — 14 frt — kr. | Hat óra — — 7 frt — kr.
Három óra — 3 „ 50 „ | Két óra — — 2 „ 40 „
Egy óra 1 frt 20 kr.

A „HÉT" czimú szépirodalmi hetilappal együtt egész évre
20 frt, félévre 10 frt, negyedévre 5 frt

Juliusától kezdve lapunk előfizetői kedvezményes áron rendel-
hetik meg az „Üstökös" humorisztikus heti lapot is, t. i. a „Magyar
Hirlap"-ot és az „Üstökös"-t együtt egész évre (22 frt helyett) 20
frtért, félévre 10 frt, negyedévre 5 frt.

Midőn ama t. olvasóinkat, kiknek előfizetésük június 30-kán
lejár, az előfizetés megújítására tisztelettel felkérjük, egyttal érte-
sítjük, hogy a nyári idény alatt azoknak, kik nyaralóhelyet keres-
nek föl vagy utazásokat tesznek, szívesen utánküldjük a lapot, ha a
czímet előzetesen tudatják velünk.

A fővárosban és a szomszéd nyaraló helyeken a „MAGYAR
HIRLAP" már korán reggel kapható.

„A MAGYAR HIRLAP" kiadóhivatala
Budapest. Gránátos-utca 16.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN
Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

Selyem Grenadines fekete és szíves, (valamint
minden világos színben) 95 krtól 9 frt 25 krig. (18 minőség —
küld öltönyként bér és vámmentesen HENNEBERG G.-féle cs.
és kir. udvari szállító selyem gyári raktár, ZÜRICH. Mintákat is
küld. Megkereső levelekre 10 kros bélyeg.

730. szám.

m. 1891.

HIRDETMÉNY.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir.
miniszterium az 1891. évi június hó 27-én kelt
38379 számú rendeletével a gyulafehérvár-abrud-
bányai törv. hatósági közuton 41—42 km. szaka-
szán levő köves hágó, a 42 km. oszlopnál fekvő
utszakasz és az 50 km. oszlopnál levő szorosnak
part és támfalak alkalmazása melletti kiépítését
14452 frt 76 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának
biztosítása czéljából az 1891. július hó 15-ik
napjának d. e. 10 órájára az Alsófehérvár
megyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségé-
ben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdet-
tetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a
fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására
vonatkozó, az engedélyezett költség után számi-
tandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bá-
natpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d.
e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival in-
kább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben ér-
kezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki
művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir.
államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órák-
ban, naponkint megtekinthetők.

Kelt Nagyenyeden. 1891. július 1-én.

Arverési hirdetés.

Alírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez értelmében közhírré teszi, hogy a marosújvári kir. járásbíró 233-891. sz. végzése által nagyenyedi öv Korodi Sámuelné végrehajtató javára m.-sülyei Szilv Izimie és társa ellen 284 frt 16 kr tőke, ennek 1891 évi január hó 1 napjától számított 6 százalékos kamatai és eddig összesen 63 frt 57 kr perköltség követelés erejéig elrendelt 1891 évi február hó 28-án fogantatott biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 597 frtra becsült 5 darab ló, 3 darab tehén, 1 ló-szekér és egy ökör-szekér, 3 kecske, 5 kazal szőnye, 1 kazal buzaszalma, több drbból álló hordók, 30 litvéka stb. álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatra.

Mely árverésnek 763-1891. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis M.-Sülye községben végrehajtást szenvedőknél leendő eszközésére 1891-ik évi július hó 15-én délelőtti 11 órája határidőül kintüzetik és venni szándékozik ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-ez 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t.-ez 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz fizetendő. Marosújvárt 1891. június 23.

DERGÁN JÁNOS
kir. bírósági végrehajtó

Eladó ház

terasse-al' előszobával, 4 lakó és egy fürdőszobával, konyhával, éléskamarával, 3 osztályú tágas pincével, virágos és konyhakerttel, udvarán kuttal. Ertekezhetni Folyovich Sándor kir. közjegyzőnél.

176. szám
1891.

Arverési hirdetés.

Alírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíró 829/891. számú végzése által Gyanka Jónak, mínszenti Ruzsán János és trsa. ellen 400 frt tőke, ennek 1887. év május hó 5 napjától számított 6%-os kamatai és eddig összesen 84 frt perköltség erejéig ki-rendelt kiegészítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 700 frtra becsült 4 drb. fehér ökör, 2 lóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatra.

Mely árverésnek a 1417/891 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Minszenten alperes Ruzsán János lakásán leendő eszközésére 1891-ik évi július hó 23. napjának délelőtti 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozik ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-ez 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t.-ez 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz fizetendő.

Kelt Nagyenyeden 1891. június 23-án.

GAJZÁGO SIMON, kir. bír. végrehajtó.

GYÖNYÖRŰ AJÁNDÉK

Soha sem lehet több ily jutányos

! ALKALMI VÉTEL !

Majd nem ingyért csak! 2 frt 75 kr csak!
egy előnyös zsebóra

egy elegáns láncsal!

Összes fióküzleteim felhagyása miatt kénytelen vagyok a felhalmozott óriás mennyiséget hamarosan elárusítani, s így eladok mátol fogva egy igen finom és pontosan járó

ZSEBÓRÁT

urak, gyermekek és hölgyeknek

2 frt 75 krért

és az órához egy láncot is es tolok ingyért.

— Megrendelések gyorsan teljesíttetnek —

SZÉTKÜLDÉS UTÁNVÉTELLEL.

ELSŐ és LEGNAGYOBB ÓRA RAKTÁR

(POLLÁK KÁROLY CÉG) 9-10.

BÉCS, 2/2 Novaragasse Nro 43.

Arverési hirdetés kivonat

A balázsfalvi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyszabeni földhitelintézet végrehajtónak Mosnyág Vasillie lui Todor és neje Mih Anna végrehajtást szenvedők elleni 88 frt 61 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a buzásbocsárdi 261 sz. tkjvben A + 1 r. 337-1 338-2 hrsz. beltelekre, 185 frt, a 3. r. 711 hrsz. 37 frt, a 14 r. 2394 2395 hrsz. 96 frt, a 15 r. 2520-1 hrsz. 60 frt és a 20 r. 3381 hrsz. 41 frt ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1891. évi augusztus hó 3-ik napján d. e. 10 órakor Buzás-Bocsárd község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik a végrehajtó kivételével tartoznak az ingatlanok becsáranak 10 százaléki készpénzben vagy oradékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól.

Balázsfalván, 1891. május hó 2-án.

ENYEDI LAJOS,
kir. jbró.

1053-891. tkvi.

Arverési hirdetés.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által Ponorán Jakobnak Moka Alexandru elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 24 frt tőkekövetelés, ennek 1888 évi szeptember hó 27-ik napjától járó 6% kamatai 5 frt perbeli, 4 frt 50 kr végrehajtási már megállapított, valamint a jelenlegi 6 frt 50 kr és a még felmerülendő költségeknek kielégítő végett végrehajtást szenvedő Moka Alexandrunak a tompaházi 10. sz. tkjvben A + 1-4, 6-8, 10 és 11. reudszám alatti ingatlanaira 351 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés 1891-ik évi július hó 27-ik napján d. e. 9 órakor Tompaháza község házánál fog megtartatni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre váltta után 2 egyenlő részletben 30, 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6%-os kamattal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. jbróság mint telekkönyvi hatóságnál és Tompaháza község elöljáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint tknyvi hatóság.

Nagyenyed, 1891. ápril hó 12.

Vinczenti, kir. aljárásbíró.

HARMATH MIKLÓS

fűszer, festék és szövőgyapottáru kereskedésében Nagyenyeden egy jó házból való ifju

GYAKORNOKNAK

azonnal felvétetik.

Az arc bór
ésszerű ápolására, valamint minden szépség hiány, úgy mint szeplő, májfoltok, pörse nések, bőratka stb. eltávolítására nincs jobb szer, mint
dr. SPITZER ARCKENŐCSE á 35 kr., mely
dr. SPITZER SALVATOR-szappanjával á 50 kr. egyetemben
csodákat művel;
dr. SPITZER MOSDÓVIZ-ét hozzá á 40 kr.
dr. SPITZER lyoni RIZSLISZT-je, a legtisztább és legártalmatlanabb
arcpor; egy dobozzal 50 és 80 kr.
HAJSZESZ, korpaképződés és a haj kihullása ellen 1 frt
KÉZ-PASZTA — 3 nap alatt bármely kéz fehér és gyöngéd lesz tőle — — — 60 kr.
KÉSZÍTMÉNYEIM VILÁGHIRE KEZESKÉDIK AZOK ÁRTALMATLANSÁGÁERT. Szállítja
csupán a SALVATOR GYÓGYSZERTÁR NASICBAN Eszék mellett. Felvilágosítások a bőr, haj, fogak stb.
minden szépség hiányjáról és érdekes röpirat: „Toilette-titkok“ ingyen és bérmentve. Ismétlődőknak
különösen nagy engedmény. 3 frton felül bérmentve. 1 frton alul semmi sem küldhető. Csoma-
golás ingyen. Küldeményünk tartalma kívülről fel nem ismerhető. Kapható Abrudbanján Molnár Árpád
gyógysz. urnál, Maros-Ludason Hirsch és Schwarzuraknál, Tordán Herbst Mórnál.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

9-34

„EGYETÉRTÉS“

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja Hiteles forrásokból származó értesüléseink gyorsasága, alaposága és sokasága, rovataink változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „EGYETÉRTÉS“-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „EGYETÉRTÉS“ közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „EGYETÉRTÉS“ kereskedelmi s társadalmi tudósításainak bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „EGYETÉRTÉS“-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárcájában, annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két, három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „EGYETÉRTÉS“-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „EGYETÉRTÉS“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Nyomatott Wokál Jánosnál Nagyenyeden.

Arverési hirdetés kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyszabeni földhitelintézet végrehajtónak Goldstein Vilmos és neje Grosz Rozalia balázsfalvi lakos végrehajtást szenvedők elleni 157 frt 60 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a Balázsfalva városi I. R. 49. sz. tkjvben A + 1. r. sz. a. foglalt 93. hrsz. épületes beltelekre az árverést 1000 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi augusztus hó 4-ik napján d. e. 10 órakor a balázsfalvi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsáranak 10 %-át készpénzben vagy oradékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. járásbíró, mint tkvi. hatóságtól

Balázsfalván, 1891. május hó 2-ik napján

ENYEDI LAJOS,
kir. jbró.

Szám 296-91
tkvi.

Arverési hirdetés kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyszabeni földhitelintézet végrehajtónak Ungur Mátyás és Ungur Sára monorai lakos végrehajtást szenvedők elleni ügyében a monorai 225. sz. tkjben A + 2 r. 651 hrsz. 77 frt, 3. r. 865 hrsz. 11 frt, 4. r. 1252 hrsz. 143 frt, 5. r. 1269 hrsz. 67 forint, 6. r. 1298 hrsz. 12 frt, 7. r. 1454-2 hrsz. 17 frt, 8. r. 1518 hrsz. 5 frt, 9. r. 1634 hrsz. 9 frt, 10. r. 1636 hrsz. 51 frt, 11. r. 2130 hrsz. 114 frt, 12. r. 2359 hrsz. 39 frt, 13. r. 2404-2 hrsz. 3 frt, 14. r. 2422 hrsz. 5 frt, 15. r. 2726 hrsz. 6 frt, 16. r. 2791 hrsz. 6 frt, 17. r. 3217 hrsz. 11 frt, 18. r. 3229 hrsz. 23 frt, a 19. r. 3436 hrsz. 10 frt, a 20. r. 2455 hrsz. 48 frt, 21. r. 3647 hrsz. 88 frt, a 22. r. 388 hrsz. 29 frt, a 23. r. 4348 hrsz. 32 frt, a 24. r. 4397 hrsz. 32 frt, a 25. r. 4449, 4450 hrsz. 41 frt, a 26. r. 4597, 4598 hrsz. 7 frt, a 27. r. 4737, 4738 hrsz. 10 frt, a 28. r. 4748 hrsz. 1 frt, a 29. r. 4989 hrsz. 72 frt, a 30. r. 5126, 5127 hrsz. 96 frt, a 31. r. 5361, 5362 hrsz. 102 frt, a 32. r. 5843 e. 5744 e. hrsz. 76 frt ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi augusztus hó 5-ik napján d. előtt 10 órakor Monora község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsáranak 10 %-át készpénzben, vagy oradékképes értékpapírban letenni.

A kir. járásbíró, mint tknyvi hatóságtól

Balázsfalván, 1891. május hó 4-ik.

ENYEDI LAJOS,
kir. jbró.

Szer
A KL
lap
köz
K
Wokál
az elő
bör
Köztr

H

Uj és
érzete hat
fényes és
gyógy ny
nyok bőke
különösen
egyike, c
mindezen
udvaroktó
házaköréig
ki mint c
sabb egy
varázshat
nok, kalo
Neki
alsó-fehér
gosabb id
embert, r
koporsója
hála érzel
A M
hogy a f
egy oly
széken,
ségeit re
kodott,
alapított,
karba h
magatart
a sziveke

Aprud

A j
a hegyek
kik több
alatt meg
népet ele
keltöték
Ezen titk
elkezdett
aktól mag
névnek ta
egy milli
nálja; es
midőu ne
magában.
valaki ol
A
őszinte f
tatta; Za
szerű fa
a legmél
egy a sz
házbán
tében az
retteljes
Azon hi
mindar
18
jötték le
beszterce